

FREDNINGSVÆRDI ER

LØVEN APOTEK

LOLLAND KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
Besigtiget af:
Journalnummer:

20.01.2011
Maria Wedel Gjelstrup
2010-7.82.07/360-0001

Kommune:
Adresse:
Betegnelse:
Fredningsår:
Omfang:

Lolland Kommune
Axeltorv 3, 4900 Nakskov
Løven Apotek
1919
Forhus (1777) og sidehus (1600-tallet).

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Det tidligere apotek ligger ved byens torv. I gården mod syd ligger et sidehuse.

Forhuset er en grundmuret, klassicistisk bygning i elleve fag, med et let fremhævet midterparti, der ender i en frontispice. Taget er mod gaden udført som mansardtag, med to lave skorstenspiber i ryggen. Midt på facaden ses hoveddøren med et udsmykket parti omkring, og en granit trappe. Mod vest har bygningen en stor gråmalet port. Alle vinduer i facaden er ældre korspostvinduer med små sprosser og hvidmalede rammer. Over vinduerne ses i stueetagen hvide fordakninger. Detaljeringen omkring vinduerne aftager opefter.

Bagsiden af forhuset er hvidkalket over en sortmalet kampestenssokkel og sortmalet sugfjeld. Vinduerne er, som på facaden, placeret tæt i to lige rækker over hinanden, med mørkegrå vinduesrammer. Taget er et sadeltag.

Indvendigt er dele af den oprindelige plan bevaret. I stueetagen findes tre større rum mod gaden, og flere små rum mod gården. Fra portrummet er der adgang via en ældre trappe til lejligheden på første sal og til loftet hvor der findes apotekets gamle pillefabrik. I dag er der indrettet turistinformation i stueetagen og tegnestue på førsteetage, mens loftetagen står tom.

Sidehuset er i bindingsværk, i to stokværk, med en delvis grundmuret stueetage i den nordlige ende. Taget er et tegltag med røde sten og to lave murede skorstenspiber. Træværket og kampestenssoklen er sortmalet, og murværket er kalket hvidt. Mod vest er den øvre etages overfangsfod båret af udskårne knægte og bindingsværket er opdelt af løsholter, dokker, skråbånd og gennemstukne bjælkeender. De fleste vinduer og døre er ældre og rødmalede. Enkelte vinduer har hvide rammer. Gavltrekanten mod syd er beklædt med en lodret, sortmalet bræddebeklædning.

Dørens udsmykning med pilastre og en gylden løve.

Indvendigt har de fleste vinduer forsatsrammer. Bygningen har desuden trægulve, synlige skrånede langs ydervæggene og ældre døre og gerichter. Dog findes en del nyere overflader. Bygningen er indrettet til fire lejligheder, der alle fordeler sig over både stueetagen og førsteetage.

— BYGNINGSHISTORIE

Forhuset er fra 1777 og sidehuset fra 1600-tallet.

Frem til 1994 har bygningen fungeret som apotek i Nakskov, hvor efter den overgik til kommunen, som istandsatte bygningen. Fra 1996 har Nakskov turistbureau haft til huse i bygningens stueetage.

— KILDER

Intet angivet.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Forhusets miljømæssige værdi knytter sig til den centrale og fornemme placering midt på byens torv, hvor alle bygningerne orienterer sig om skulpturen af Chr. X, der står midt på pladsen.

De miljømæssige værdier findes også i det gårdrum, som dannes mellem sidebygningen og nabobygningens mur mod vest. Det høje birketræ og den delvis bevarede belægning med pigsten skaber et harmonisk historisk miljø. Det lukkede gårdrum forlænges mod syd af en stor græsplæne, og der opstår et langt åbent kig ned til havnen.

Mellem sidebygningens østside og nabogården dannes et mindre stræde, der underbygger det historiske og helstøbte miljø, som findes omkring bygningen.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Bygningerne på Axeltorv 3 har en kulturhistorisk værdig knyttet til den lange funktionshistorie som apotek gennem 325 år. Funktionen som apotek kam stadig aflæses i guldløven og skriften "DET GAMLE APOTHEK" på facaden. Den store reol, der fylder hele den ene væg i stueetagen, samt det næsten intakte interiør på loftet, med små skuffer, hylder og giftskabe, viser også den tidligere funktion.

I sidehuset ses i stort set alle lejlighederne en kraftig bjælke, der er muret ind mellem nyere vægge. Bjælkerne har værdi da de tyder på

Porten i facaden.

Bagsiden, sidehuset og gårdrummet imellem.

en anden oprindelig rumdeling. På gavlen mod syd ses en luge, der viser at loftet tidligere har været brugt til opbevaring.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi ligger i facadens symmetriske opdeling og velproportionerede frontgavl med markeret frontispice. De mange vinduer og mange detaljer, får facaden til at fremstå let. Dette ses specielt ved det høje, smalle dørparti og de enkle udsmykninger omkring vinduerne. Soklens lysegrå farve, og de kun meget svage blændinger mellem vinduesrækkerne, er også med til at give et let udtryk til den ellers store bygning, med dets markante mansardtag. Af materialemæssige værdier skal også nævnes de bevarede glas i bygningens vinduer. Det ældre bølgede glas giver et levende spil til facadens udtryk.

Indvendigt fremtræder trapperummet, som et enkelt og sammenhængende rum med materialer af høj kvalitet.

Flere steder i bygningen ses materialer og detaljer af høj kvalitet, som eksempelvis de ældre vinduer med runde lodposter og dybe vinduesnicher med detaljerede lister og paneler. Hertil kommer de mange bevarede fyldningsdøre og gerichter, der sidder harmonisk placeret i de høje rum.

Sidehusets arkitektoniske udtryk er traditionelt, med synligt bindingsværk med udskårne knægte, der bærer den øverste etage. De mange skråbånd i de nederste tavl af hver etage giver rytme til langsiderne. Fra syd markerer gavlen sig ved aftegningen af det stejle tag, bræddebeklædningen i gavltrekanten og det nedre symmetrisk opbyggede bindingsværk.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I det ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til forhuset med alle detaljer, herunder det fremhævede midterparti med gavlkvist, mansardtaget, portrummet, de mange ældre vinduer med ældre glas og hoveddøren med tilhørende detaljer.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den generelle materialeholdning og de bevarede bygningsdetaljer herunder vinduesnicher, døre, gerichter, og den ældre reol i stueetagen, samt apotekerinteriør i tagetagen. Hertil kommer det store trapperum og den snoede trappe.

I det ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til sidehuset med alle detaljer herunder de fremhævede knægte og den træbeklædte gavltrekant. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

Facadens vinduer.

Sidehusets bindingsværk.

I bygningernes indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den generelle materialeholdning og de bevarede bygningsdetaljer, herunder de ældre døre og gerichter, det bevarede ildsted i den sydligste del samt denstensatte kælder.

— ANBEFALINGER

Det anbefales at forhusets tagetage og det bevarede apotekerinteriør istandsættes.

På sidehusets vestside bør de store gadelamper udskiftes til lamper, som i højere grad svare til bygningens udtryk.